

MARITA DE STERCK: *Vingeroefeningen. Een poging tot flashback en flash forward*

Kan je jonge mensen helpen bij hun pogingen tot creatief schrijven? De begeleiders van het project 'Vingeroefeningen, een cursus verhalen schrijven voor jongeren' zijn overtuigd van wel. Het docententeam bestaat uit jeugdauteurs die bereid zijn om hun eigen (faal)ervaringen met het schrijven van verhalen, met de jongeren te delen. Marita de Sterck is één van hen. In dit artikel blikt ze terug op vijf jaar praktijkervaring met het project waaraan in totaal 143 jongeren tussen 15 en 21 jaar hebben deelgenomen. Jongeren met verschillende culturele achtergronden voor wie het Nederlands de eerste, tweede of zelfs derde taal is. De auteur benadrukt het belang van laagdrempelige, prikkelende opdrachten die beginners leren omgaan met valkuilen en met constructieve feedback. Dat je met deze aanpak ook in de klas aan de slag kunt, toont de oefening 'Gesneden koek' op een overtuigende manier aan: het is een aanzet tot zintuiglijk schrijven gekoppeld aan een poging tot flashback. Alvast een *appetizer*, want volgend jaar komt het cursusboek met alle vingeroefeningen op de markt.

JEANNETTE DEN OUDEN: *Spreekvaardigheidsonderwijs en teamleren. Een inspirerende combinatie*

Een belangrijke doelstelling van spreekvaardigheidsonderwijs is zelfvertrouwen ontwikkelen, aldus Jeannette den Ouden. Om dat doel te bereiken, moeten de leerlingen het spreken kunnen oefenen in een veilige omgeving: in kleine groepen waarin fouten gemaakt mogen worden en waar de beoordeling gebaseerd is op het proces en niet uitsluitend op het eindproduct. Een andere vereiste is dat leerlingen door veel te herhalen de kans krijgen om echt te oefenen. In deze bijdrage stelt ze drie werkvormen voor uit het zogenaamde *teamleren* die volgens haar het spreekvaardigheidsonderwijs kunnen bevruchten. Kenmerkend voor deze aanpak is dat alle leerlingen tegelijk actief zijn en dat samenwerken noodzakelijk is om de spreekopdrachten tot een goed einde te brengen. Daarnaast zijn het eenvoudige werkvormen die niet te lang duren en waarop eindeloos gevarieerd kan worden. Ze vragen ook weinig voorbereiding van de leraar, dus waar wacht u nog op?

NORA BOGAERT & GOEDELE VANDOMMELE: *Toetsen kan meer zijn dan meten. De TAS: Taalvaardigheidstoets Aanvang Secundair onderwijs*

De *Taalvaardigheidstoets Aanvang Secundair onderwijs* – kortweg TAS – is een instrument om de schoolse taalvaardigheid van leerlingen te meten wanneer ze instromen in het secundair onderwijs. Aan de hand van de TAS kan een eventuele taalachterstand nauwkeurig vastgesteld worden. Alle individuele TAS-scores kunnen vervolgens gebundeld worden tot een sterkte/zwakte-analyse van de klas. Maar signaleren is slechts het begin. Met de vastgestelde achterstanden moet rekening gehouden worden bij de vormgeving van de verschillende vakken van het schoolcurriculum. En vooral: leerlingen met een taalachterstand moeten de kans krijgen om die weg te werken. Ook op die terreinen kan de TAS zijn diensten bewijzen, zowel voor Nederlands als voor de niet-taalkvakken. Verder reikt de toets een aantal aanknopingspunten aan voor het nemen van didactische beslissingen. Hoe de TAS er concreet uitziet, wat hij (niet) is en waar je hem kunt bestellen, ook dat kom je allemaal te weten in deze bijdrage van Nora Bogaert.

GROF GESCHUD

RENILDE JANSSENS: *Taal*

SPIEKERSKORNER

NICKY EERDEKENS & KATRIEN DE VLAEMYNCK: *Ik in Europa*

INTERKLØS

JAN T'SAS

INGEBOEKT

RITA RYMENANS: *Leren schrijven*. Samenvatting van:

- M. Braaksma: *Observational learning in argumentative writing*. Amsterdam, 2002.
- L. Vanmaele: *Leren schrijven van informatieve teksten. Een ontwerponderzoek bij beginners secundair onderwijs*. Leuven, 2002.

INGEBLIKT

RITA RYMENANS & VEERLE GEUDENS

Rita Rymanans
hoofdredacteur